

Cái Ấm Nhôm

B.N.Trang

Nghe bà ngoại kể thì cái ấm nhôm được cha mẹ sắm từ hồi mới về ở chung . Nó không đẹp, nhưng bền. Nó gần giống cái siêu đất để sắc thuốc bắc.

Hồi đầu, cái ấm rất được cưng chiều. Hàng ngày, nó được mang lau rửa sạch sẽ, trắng tinh . Cha mẹ tôi ở riêng trong một căn nhà lá ba gian nhỏ phía cuối làng. Ở đấy, con sông cái , bốn mùa nước vẫn vắt trong . Mùa hè, mẹ hái quả vối phơi khô rồi để dành trong một cái lọ sành nhỏ. Sau đó, mỗi lần uống, mẹ vốc một nắm bỏ vào cái ấm nhôm, pha nước nóng vào, uống thơm và mát.

Mẹ mang thai chị Lúa, cái ấm càng có ích. Nó đảm nhiệm công việc nước sôi . Mẹ chỉ thích uống nước vối, mà nước vối pha bằng cái ấm nhôm này uống mới ngon, mẹ bảo thế. Chẳng phải cái ấm có phép thần mà có lẽ nó có vị ngọt ngào riêng, từ một điều sâu xa thâm kín hơn, như tình yêu của cha và mẹ vậy.

Sau chị Lúa, chị Mai, chị Thảo anh Đông, tôi và cu út lần lượt được hoài thai trong căn nhà ba gian bên bờ sông nhỏ. Cái ấm nhôm lặng lẽ đảm đương công việc của mình. Chúng tôi lớn lên bằng sữa mẹ. Mẹ uống nước hằng ngày bằng cái ấm nhôm . Cho nên điều không thể phủ nhận là chị em chúng tôi đều uống nước chung từ một cái ấm. Chỉ có điều, cái ấm không còn bóng bẩy như xưa nữa. Thời gian đi qua, lam lũ kéo gù lưng mẹ xuống. Mẹ bận bịu tới ngày, chúng tôi ham chơi, thành thử cái ấm nhôm không mấy khi được lau chùi, màu đã xỉn đi . Bây giờ cái ấm có màu vàng quạch.

Lần đầu tiên cái ấm nhôm không còn tròn trặn như xưa là hồi tháng tám năm ngoái. Một cơn tức giận của cha là nguyên nhân làm cho cái ấm đáng thương bay vèo từ bàn nước ra ngoài sân gạch. Nhà tôi nghèo quá, càng nghèo vì sáu đứa con ăn học hết lượt. Cha cặm cụi suốt ngày không đủ ăn . Tiền làm cho cha mẹ quay như những cái chong chóng ngày gió lớn. Tiền khiến những cuộc cãi vã giữa cha và mẹ nổ ra thường xuyên hơn . Chúng tôi xanh mắt nhìn cha mặt đỏ phừng phừng. Còn mẹ rung rức khóc.

Sau mấy ngày, cha mẹ làm lành với nhau . Chỉ cái ấm nhôm là vẫn méo mó, như gương mặt của kẻ ăn mày. Nhà có khách, mẹ mang nước ra mời, người ta cứ nhìn vào cái ấm. Nghi ngại, cha mang gò lại suốt buổi sáng. Cái ấm tròn hơn, nhưng vẫn để lại di ấn của sự méo mó. Thầy giáo bảo làm biến dạng một thực thể dễ hơn là sửa lại tròn trặn nó. Tôi nghĩ thầm thầy nói đúng lắm.

Gần Tết năm ngoái, cái ấm lại có dịp bay ra ngoài. Cha ném nó ra sân gạch, như thể sau đây thì có thể giàu có hơn . Nó nằm chổng chơ một cách thảm hại. Khi cha ném nó đi, cha không nghĩ đến cái ngày cha mua nó về, rồi cái lần cha hi hụi gò tròn lại nó mất một buổi sáng. Vậy, ai bảo người lớn không vô tâm ?

Từ dạo anh Đông gây gỗ đánh nhau với thằng con ông chủ tịch xã làm vỡ đầu nó và nhà phải bán đi cái tủ - vật phẩm có giá lớn nhất - để đền vạ, cái ấm nhôm bay ra ngoài với tần số cao khủng khiếp. Chị Lúa xin tiền đóng tiền học - cha cáu. Anh Đông đòi mua cái mũ lưỡi trai - cha cáu. Hết gạo - cha cáu. Chúng tôi mãi chơi một tí - cha cáu. Có những lần chẳng biết vì lí do gì cha cũng cáu. Cha cáu giận suốt ngày, nhưng không đánh chúng tôi, mà cái ấm thành kẻ chịu đòn.

Chúng tôi sợ hãi chạy dạt hết. Nhưng tôi thương cái ấm. Giá mà cha cứ tát cho mỗi đứa tôi một cái có lẽ tôi còn bằng lòng hơn là cha đối xử với cái ấm nhôm như vậy. Mẹ tôi tiếc của, cứ cha tôi giận thì mang bộ khay chén cất biến. Và bà nói với bọn tôi, nguyên văn như sau:

- Cái ấm nhôm này, lão ấy có đập cũng không vỡ. Nó chỉ méo thôi . Méo thì gò lại, méo vẫn đựng nước được. Chứ cốc chén bằng sành, lão ấy đập đi thì tiền đâu mà sắm. Kệ lão, tao mệt mỏi lắm rồi. Để lũ chúng mày ra tao khổ quá.

Cái gì làm cho cha mẹ tôi chuyên đại từ xưng hô, chúng tôi biết. Mà hay không, mẹ đổ lên đầu chúng tôi cái tội làm cho mẹ khổ. Làng tôi nhà nào có bốn đứa con trở lên đều khổ cả. Vậy ra toàn lũ chúng tôi làm khổ người lớn chắc?

Tình hình gia đình ngày một bi đát. Cha mẹ cãi cọ và giận nhau thâm niên . Tựa như trời thì mưa nhiều quá mà con người như những con dao mỗi ngày một cùn quăn han gỉ đi bởi tải trọng mưa thấm dùi dằm mỗi ngày. Không có việc làm thêm, nhà rời mùa ra là nhẵn thối. Hai chị tôi bỏ học, lần lượt ra kéo lưới ngoài sông kiếm thêm con cua con cá. Tôi muốn đi học. Tôi muốn cu út được đi học. Chị Lúa hứa sẽ dành dụm tiền bán tép cho hai đứa tôi đi học. Học phí bốn mươi nghìn, mà chị bán tép một nghìn hai lạng.

Tối qua, cha lại đi uống rượu ở đâu về, say xỉn và cãi nhau với mẹ. Những bài của họ nói với nhau tôi đã thuộc. Cái ấm nhôm tội nghiệp lại được ném ra sân . Cái nắp của nó văng ra, để lộ một cái miệng méo mó như một con mắt trống hoác trố tráo nhìn tôi .

Rồi cũng im ắng. Chẳng ai hơi đâu bận tâm nhiều đến cái ấm. Cha ngủ trên võng. Tiếng võng kéo kẹt trong đêm nghe như tiếng ai hờn khóc. Mẹ nằm trên giường, tay gác lên trán. Các anh chị em đã ngáy khò khò. Ai cũng mệt vì làm lụng cả ngày. Ngủ cần thiết hơn đối với họ. Còn việc cha ném cái ấm nhôm là một thói quen. Tôi không ngủ, mở cửa, đi ra sân. Trăng sáng như ban ngày. Cái ấm nhôm ánh lên dưới ánh sáng dịu dàng.

Tôi nhặt cái ấm lên. Miệng nó méo mó, nửa như cười, nửa như khóc. Tôi áp cái ấm vào má mình, sương đêm từ cái ấm lạnh toát thấm vào má tôi. Vẫn còn mùi nước vối thoang thoảng từ lòng cái ấm nhôm. Mùi thơm quen thuộc ấy đánh thức trong tôi một điều gì vừa xôn xao, vừa thâm lặng. Mắt tôi cay quá. Tôi ôm lấy cái ấm đi ra ngõ, giống như hình ảnh cô bé xấu xí nào đó ôm con mèo đáng yêu của mình vừa chết đi trên thảo nguyên, trong một câu chuyện cổ tôi từng nghe hồi nhỏ.

Tôi giấu cái ấm nhôm ngoài đồng rơm. Tôi cần phải yêu thương cái ấm vì chị em tôi cùng uống chung nước từ cái ấm này mà lớn lên, suốt thời thơ bé.

Để xem, ngày mai cha lấy cái gì mà ném?

B.N.Trang